

La Voz de Galicia | HEMEROTECA WEB

A provincia ourensá rexistrou 68 movementos sísmicos nun ano

El máis forte alcanzou 3,4 graos Ritcher en Boborás, seguido do da Peroxa, de 3 graos

A Terra de Celanova é unha das comarcas máis sensibles aos tremores

Jesús Manuel García
ourense

Durante a madrugada do pasado martes rexistrouse en Triacastela, en Lugo, o primeiro movemento sísmico do 2005 en Galicia. A provincia de Ourense non é allea a este fenómeno da natureza que, elevado á máxima potencia, deixou miles de vítimas no sueste asiático. El chan da provincia móvese. E sucede máis a miúdo do que se pensa, xa que a maioría das veces o tremor pasa desapercibido para os cidadáns.

Durante os últimos doce meses rexistráronse en Ourense 68 movementos sísmicos dos cales dous chegaron a ter a intensidade suficiente para ser percibidos polos veciños.

No 2004 houbo meses de seis tremores aínda que o que máis tivo foi xullo, con 19 terremotos. Os movementos afectaron a 32 localidades repartidas por todo o territorio provincial aínda que nalgunha, como Boborás, o chan moveuse ata dez veces. As zonas máis afectadas son precisamente o municipio de Boborás e a Terra de Celanova, especialmente Quintela de Leirado, Rabal e Outomuro, en Cartelle.

Os máis intensos

Tremores de intensidade destacable só houbo dúas. Un o 25 de xullo en Boborás, que se produciu a 16 quilómetros de profundidade e que foi de intensidade dúas sendo a súa magnitude de 3,4 graos na escala Ritcher. Tivo tres réplicas ese día. El de maior intensidade no 2004 tivo lugar o 24 de maio na Peroxa, a dez quilómetros de profundidade. Alcanzou unha intensidade de tres a catro e 3 graos na escala Ritcher.

El tremor ocorrido a maior profundidade foi o de Boborás, a 30 quilómetros, en xullo, seguido dos da Merca en abril, a 22 quilómetros, ou o de Sobrado, en maio, a 21 quilómetros baixo terra.

El último movemento sísmico rexistrado nos arquivos do Instituto Nacional de Sismología en Ourense é do pasado 21 de decembro, en Celanova, cunha magnitude de 1,6, practicamente imperceptible.

Cando se fala de magnitude os sismólogos refírense á medida do tamaño dun terremoto, que non cambia coa distancia ao epicentro. A máis coñecida é a magnitude local de Richter. A intensidade mostra a forma en que se sentiu un sismo e o grao de dano causado. Diminúe coa distancia ao epicentro. En Europa a escala que mide a intensidade é a EMS, cuxos valores ou graos danse en números romanos do I ao XII.

No mapa sismolóxico da península Galicia é unha zona de baixo perigo a pesar de que os tremores se repiten de forma constante. Ao ser a maior parte do chan granítico (e máis sensible) prodúcese unha rápida transmisión das ondas sísmicas.

En Ourense existen dúas estacións sísmicas, unha instalada en Lobios e a outra, na Rúa. A primeira é a máis moderna, pois entrou en servizo en febreiro do 2001 e a valdeorresa, en maio de 1987. A estación veterana da Rúa, nas Pedreiras, é un centro analóxico a 431 metros de altitude.

La Voz de Galicia | HEMEROTECA WEB

CHILE Un total de 83 persoas xa foron evacuadas desde as zonas máis próximas ao volcán Llaima, cuxa actividade obrigou este sábado a decretar a alerta vermella en oito municipios próximos.

EFE
6/4/2009

El volcán chileno Llaima, que volveu entrar en erupción o venres, expulsou unha columna de gases e cinzas de máis de 7.000 metros de altura e 100 quilómetros de extensión, o que obrigou a evacuar xa a 83 persoas, informaron hoxe fontes oficiais.

Segundo o Servizo Nacional de Xeoloxía e Minería, un total de 83 persoas xa foron evacuadas desde as zonas máis próximas ao volcán Llaima, cuxa actividade obrigou este sábado a decretar a alerta vermella en oito municipios próximos.

As autoridades tomaron esta decisión por mor dos riscos asociados á xeración de lahares, que son deslizamientos de barro resultado da mestura de cinza volcánica e cascallos con auga, que poden provocar un aumento do caudal do río Calbuco.

El Llaima, situado na rexión da Araucanía, a uns 600 quilómetros ao sur de Santiago de Chile, intensificou a súa actividade eruptiva desde maio de 2007 e está considerado un dos volcáns máis activos de Suramérica.

El ministro do Interior en funcións, Patricio Rosende, quen se desprazou hoxe á Araucanía, encabezou unha reunión do comité de operacións de urxencia e inspeccionou a ribeira do río Calbuco, que aumentou o seu caudal pola caída de material volcánico.

Segundo informa a Oficina Nacional de Urgencias (Onemi), tamén se observou un aumento inusual do caudal do río Captrén por mor dun lahar que cortou o camiño de acceso desde a localidade homónima cara ao Parque Conquillío, en cuxo interior se alza o Llaima.

El volcán, de 3.210 metros de altitude, mantivo a súa actividade durante a noite do sábado con explosións, fluxos de lava e emanaciones de gases e cinzas que formaron unha columna de fume que alcanza sete quilómetros de altura e cen de extensión.

Membros do Servizo Nacional de Xeoloxía e Minería realizaron onte un sobrevoo no que se constatou «o aumento da intensidade da erupción» e a presenza de tres correntes de lava que descenden polo flanco oeste do volcán.

Segundo informou hoxe ese organismo estatal, tamén se observaron derrames de material incandescente de ata dous quilómetros cara ao noroeste e a xeración de fluxo de piroclastos cara á vertente occidental.

Tamén se detectaron dúas correntes de lava que desembocan no río Calbuco, cuxo caudal se incrementou onte, o que provocou a caída dunha ponte de madeira de 25 metros no sector Danubio, a uns 12 quilómetros do cráter.

De acordo coa Oficina Nacional de Urgencias, as condicións meteorolóxicas na zona presentan este domingo ceos cubertos e chuvascos, o que impide ter unha visión da situación do volcán.

Policías e bombeiros reforzaron o patrullaxe da zona e supervisan de forma constante o río Calbuco, mentres se mantén a alerta vermella nas localidades de Vilcún e Curacautín por riscos de lahares e a amarela en Cunco, Melipeuco e Lonquimay.

Domingo 12 de abril del 2009

La Voz de Galicia.es

AS ÚLTIMAS INVESTIGACIÓNS SOBRE OS TERREMOTOS Na comunidade prodúcense oito terremotos cada dez días e, aínda que a súa magnitude é baixa, non se descarta que no futuro poidanse repetir sismos por encima dos cinco graos como o que afectou a Becerreá, Triacastela e Sarria en 1997.

Raúl Romar
10/4/2009

Apenas un día antes de que un terremoto de magnitude entre 6,1 e 6,3 na escala de Richter arrasase a cidade italiana de L'Aquila, un pequeno tremor de 2,6 sobresaltou a uns poucos veciños das localidades galegas de Teixeira, Guitiriz e Cesurese. Para a maioría, con todo, pasou inadvertido, pero non para a rede de sismógrafos do Instituto Xeográfico Nacional, que rexistraron unha sacudida de magnitude 2,6. Pequena, pero significativa, porque revela que se Italia é un país de risco, o resto de Europa, en especial a mediterránea, tampouco debe baixar a garda. E tampouco deben facelo nin España, que no seu conxunto presenta un risco moderado, nin Galicia. O que non significa que deba xerarse unha alarma, pero si un aviso para a prevención.

El terremoto con epicentro en Teixeira non foi unha excepción. Días antes, o 30 de marzo, outro de 4,2 xerouse no mar fronte ás costas galegas. Tampouco foi unha casualidade: na comunidade prodúcense oito fracturas nas profundidades da terra cada dez días. Ou o que é o mesmo, os sismos, aínda que de baixa magnitude, de entre 1 e 3, son moi frecuentes. A constatación chegou co proxecto Gaspar, no que se rexistrou a actividade sísmica de Galicia, Asturias e Cantabria entre os anos 1999 e 2002 mediante unha rede de 18 estacións sísmicas dixitais que completaron os datos dos oito sismógrafos fixos do Instituto Xeográfico. En 27 meses de traballo rexistráronse 669 terremotos, a gran maioría en Galicia. «El noroeste peninsular presenta unha actividade sísmica significativa, tanto polo número de sismos orixinados como pola magnitude que alcanzaron algúns eventos», conclúe a tese doutoral realizada polo geofísico da Universidade de Oviedo Carlos López tras analizar os datos do proxecto Gaspi, que agora ten continuidade co programa Topo Iberia, no que se revisará a actividade sísmica en España.

Sempre volve ocorrer

¿Cal é agora a situación de risco en Galicia? «De moderado a medio, o que é significativo, porque antes do terremoto de Becerreá en 1997, cunha magnitude de 5,1, estaba fóra do mapa de riscos», explica o propio Carlos López.

Os xeólogos téñeno claro: os terremotos sempre volven. Se ocorreron unha vez, volverán reaparecer. ¿Cando? Non se sabe. Anos, decenas de anos ou centos de anos, pero rexurdirán. «En Galicia ?concreta López? non é descartable que se repita un terremoto de 5,1 ou 5,3, os datos que manexamos indícanos esta probabilidade».

¿Onde se esperan? No sur de Lugo, en especial no triángulo de Triacastela, Becerreá e Sarria, e no sur de Pontevedra e, sobre todo, de Ourense, que son as zonas con maior actividade sísmica e cuxas grandes obras de infraestruturas e edificios públicos como hospitais ou colexios tiveron que adaptar ás normas de construción sismorresistente desde fai uns anos.

O que aínda non se soubo desenvolver é un sistema de detección temperá de terremotos. Isto é algo que neste momento é imposible, a pesar de que un investigador italiano anunciase cunha semana de antelación o terremoto de L'Aquila baseándose no alto nivel de radón medido na zona. «Científicamente isto non está probado. A día de hoxe non se atoparon precursores que nos permitan pescudar cando vai ocorrer un terremoto e en que momento», aclara Javier Álvarez Pulgar, catedrático de Geodinámica Interna da Universidade de Oviedo. «Si que se pode falar de probabilidades de que nunha zona vai ocorrer un terremoto, porque son recorrentes e cada certo tempo van volver a rexurdir, pero non se pode dicir en que momento».

Na mesma apreciación coincide o xeofísico Carlos López. «Non é descartable que se poidan predicir no futuro, pero agora estase aínda moi lonxe. Dicir que día, a que hora vai ocorrer e que magnitude vai ter é imposible a día de hoxe».

A pesar de que en Galicia ocorren terremotos con certa regularidade, o risco é medio, aínda que non se pode dicir o mesmo doutras zonas de España como Selecta, Murcia ou Alacante, onde o perigo é de moderada a alta, ou os Pireneos. Non se descartan ata terremotos como o de Italia. ¿Cando? Non se sabe.

CARLO FERRARO